

31995L0063

30.12.1995

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 335/28

NÕUKOGU DIREKTIIV 95/63/EÜ,**5. detsember 1995,****millega muudetakse direktiivi 89/655/EMÜ töötajate poolt tööl kasutatavatele töövahenditele esitatavate ohutuse ja tervishoiu miinimumnõuete kohta (teine üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 118a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾toimides artiklis 189c ettenähtud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades, et:

asutamislepingu artiklis 118a on sätestatud, et nõukogu võtab direktiivide abil vastu miinimumnõuded eelkõige töökeskkonna täiustamise soodustamiseks, et kaitsta töötajate tervist ja ohutust;

kõnealuse artikli alusel hoidutakse neis direktiivides selliste haldus-, finants- ja õiguslike piirangute kehtestamisest, mis pidurdaksid väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete loomist ja arengut;

töövahendite kasutamisega seotud tervishoiu ja ohutuse paremaks tagamiseks kavandatud miinimumnõuete järgimine on töötajate tervise ja ohutuse kindlustamisel eriti oluline;

seetõttu peavad liikmesriigid võtma meetmeid, et hõlbustada käesoleva direktiivi rakendamist ettevõtetes, eelkõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes; nende meetmete hulka võivad kuuluda väljaõpe ja teavitamine, mida on kohandatud vastavalt eri majandusharude erinõuetele;

asutamislepingu artikli 118a kohaselt vastuvõetud meetmed ei takista liikmesriike kehtestamast ja kohaldamast töötingimusi reguleerivaid rangemaid kaitsemeetmeid, kui need on asutamislepinguga kooskõlas;

direktiivi 89/655/EMÜ ⁽⁴⁾ artikli 9 lõikega 1 nähakse ette asutamislepingu artiklis 118a sätestatud korras lisasse tehtav täiendus, mis käsitleb lisa punktis 3 nimetatud töövahendite suhtes kohaldatavaid täiendavaid miinimumnõudeid;

käesolev direktiiv peab piirduma sellega, et määratletakse soovitatavad eesmärgid ja täidetavad põhimõtted, jättes liikmesriikidele vabaduse otsustada, kuidas neid nõudeid siseriiklike õigusaktide raames kohaldada ja muuta;

liikmesriigid kehtestavad pärast tööturu osapooltega konsulteerimist ja siseriiklike õigusakte ja/või tavaid arvesse võttes käesoleva direktiivi II lisas nimetatud eesmärkidele vastava ohutustaseme saavutamist võimaldavad menetlused;

käesolev direktiiv on konkreetne samm siseturu sotsiaalse mõõtmise väljaarendamisel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 89/655/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 punkti a alapunktis ii ja punktis b asendatakse sõna "lisas" sõnadega "I lisas";
- b) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

⁽¹⁾ EÜT C 104, 12.4.1994, lk 4; ja EÜT C 246, 22.9.1995, lk 3.⁽²⁾ EÜT C 397, 31.12.1994, lk 13.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 17. veebruari 1995. aasta aramus (EÜT C 56, 6.3.1995, lk 175), nõukogu 24. juuli 1995. aasta ühine seisukoht (EÜT C 281, 25.10.1995, lk 41) ja Euroopa Parlamendi 17. novembri 1995. aasta otsus (EÜT C 323, 4.12.1995).⁽⁴⁾ EÜT L 393, 30.12.1989, lk 13.

“c) ilma et see piiraks punkti a alapunkti i kohaldamist ja olenemata punkti a alapunktist ii ja punktist b, vastavad I lisa punkti 3 nõuetega kooskõlas olevad eritöövahendid, mis juba on antud ettevõtte ja/või asutuse töötajate kasutusse 5. detsembriks 1998, I lisa sätestatud miinimumnõuetele hiljemalt nelja aasta pärast alates kõnealusest kuupäevast.”;

c) lisatakse järgmine lõige:

“3. Liikmesriigid kehtestavad pärast tööturu osapooltega konsulteerimist ja siseriiklike õigusakte ja/või tavasid arvesse võttes II lisa nimetatud eesmärkidele vastava ohutustaseme saavutamist võimaldavad menetlused.”

2. Lisatakse järgmine artikkel

“Artikkel 4a

Töövahendite kontrollimine

1. Tööandja tagab, et kui töövahendite ohutus sõltub nende paigaldustingimustest, kontrollivad siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavadele vastavad pädevad isikud neid eelnevalt (pärast paigaldamist ja enne esmakordselt kasutusse võtmist) ja pärast nende kokkupanemist uues kohas kindlustamaks, et töövahendid on paigaldatud õigesti ja toimivad nõuetekohaselt.

2. Tööandja tagab, et siseriiklikele õigusaktidele ja/või tavadele vastavad pädevad isikud kontrollivad töövahendeid, mida mõjutavad tingimused, mis neid kahjustavad ja millega võib kaasneda ohtlik olukord:

— regulaarselt ja vajaduse korral katsetavad neid,

— erandkorras juhul, kui erandlikud asjaolud nagu ümberseadistamine, õnnetused, loodusnähtused või pikaleveninud tööseisak võivad töövahendite turvalisust ohustada,

et tagada tervishoiu- ja ohutustingimuste täitmine ning töövahendite kahjustuste õigeaegne avastamine ja parandamine.

3. Kontrollitulemused tuleb registreerida ja need peavad olema asjaomaste asutuste käsutuses. Kontrollitulemusi tuleb säilitada piisava aja jooksul.

Kui töövahendid asuvad väljaspool ettevõtet, peab nendega kaasas olema tõendusmaterjal kontrolli toimumise kohta.

4. Liikmesriigid määravad kontrollide toimumise tingimused.”

3. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 5a

Ergonoomia ja tervishoid

Tervishoiu ja ohutuse miinimumnõudeid kohaldades peab tööandja võtma täielikult arvesse töötajate tööasendit ja kehahoidu töövahendite kasutamisel ning ergonoomia põhimõtteid.”

4. Artikli 6 lõike 2 lõppu lisatakse järgmine lõik:

“Töötajad peavad olema teadlikud neid puudutavatest ohtudest, tööpiirkonnas või -kohas asuvatest töövahenditest ja neid mõjutavatest muudatustest, niivõrd kui need muudatused mõjutavad töötajate vahetus tööpiirkonnas või -kohas asuvaid töövahendeid, isegi kui nad neid otseselt ei kasuta.”

5. Artiklis 8 asendatakse sõna “lisaga” sõnaga “lisadega”.

6. Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

— artikli pealkirjas asendatakse sõna “lisa” sõnaga “lisade”,

— lõikes 1 asendatakse sõna “lissasse” sõnadega “I lissasse” ja sõna “lisa” sõnadega “I lisa”,

— lõikes 2 asendatakse sõna “lissas” sõnaga “lissades”.

7. Lisa, millest saab I lisa, muudetakse kooskõlas käesoleva direktiivi I lisaga.

8. Lisatakse II lisa, mille tekst on toodud käesoleva direktiivi II lisas.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 5. detsembrit 1998. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas juba vastuvõetud või vastuvõetavatest siseriiklikest õigusnormidest.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning majandus- ja sotsiaalkomiteele regulaarselt aruande käesoleva direktiivi rakendamise kohta.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 5. detsember 1995

Nõukogu nimel

eesistuja

J. A. GRÍÑÁN

I LISA

Direktiivi 89/655/EMÜ lisa (millest saab I lisa) muudetakse järgmiselt:

1. üldisele märkusele lisatakse järgmine lõik:

“Järgmised miinimumnõuded, kui neid kohaldatakse kasutuses olevate töövahendite suhtes, ei nõua tingimata samu meetmeid kui uusi töövahendeid käsitlevad esmanõuded.”;

2. punkti 2.1 viimase lõigu tekst asendatakse järgmisega:

“Juhtimisseadised peavad olema ohutud ja nende valikul tuleb arvesse võtta nende kavandatava kasutuse käigus ilmned võivaid rikkeid, tõrkeid ja piiranguid.”;

3. punkt 3 asendatakse järgmisega:

“3. **Eritöövahendite suhtes kohaldatavad täiendavad miinimumnõuded**

3.1. *Liikuvate töövahendite (iseliikuvate või mitte) suhtes kohaldatavad miinimumnõuded*

- 3.1.1. Töövahendid, millega töötajad sõidavad, tuleb sisse seada nii, et vähendada töötajaid sõidu käigus ähvardavaid ohte.

Nende ohtude hulka kuulub ka velgede või roomikutega kokkupuutumine või nende vahele jäämine.

- 3.1.2. Kui ajami osa tahtmatu kinnijäämine liikuva töövahendi ning selle manuste ja/või pukseeritava eseme vahele võib põhjustada eriohu, peab selline töövahend olema varustatud või kohandatud selliselt, et ajami osade blokeerumist vältida.

Kui sellist kinnijäämist ei ole võimalik vältida, tuleb võtta kõik võimalikud meetmed, et ära hoida kahjulikku mõju töötajatele.

- 3.1.3. Kui töötava seadme liikuvate sõlmede vahelised veovõllid võivad maas lohisemisel määrduda või kahjustada saada, tuleb ette näha seadised nende kinnitamiseks.

- 3.1.4. Liikuvatele töövahenditele, millega töötajad sõidavad, tuleb tegelikes kasutustingimustes töövahendite ümberminekuga kaasnevate ohtude piiramiseks kavandada:

- kas kaitsestruktuur, mis tagab, et töövahend ei kaldu rohkem kui 90 kraadi,
- struktuur, mis 90 kraadi ületava kalde puhul tagab töövahendiga sõitvate töötajate ümber piisava ruumi, või
- muu võrdväärse mõjuga seadis.

Kaitsestruktuurid võivad olla töövahendite lahutamatu osa.

Kaitsestruktuure ei ole vaja, kui töövahendid on töö ajal kinnitatud või kui ümberminek on töövahendi konstruktsiooni tõttu võimatu.

Kui on oht, et töövahendiga sõitev töötaja võib töövahendi ümbermineku korral jääda töövahendi osade ja maapinna vahele, peab töötajate jaoks olema paigaldatud turvasüsteem.

- 3.1.5. Kahvellaadurid, mis kannavad üht või mitut töötajat, peavad kahvellaaduri ümbermineku ohu vältimiseks olema kohandatud või varustatud näiteks:

- juhikabiiniga,
- kahvellaaduri ümberminekut takistava struktuuriga,
- struktuuriga, mis kahvellaaduri ümberminekul tagab maapinna ja kahvellaaduri teatavate osade vahel töötajate jaoks piisava ruumi või
- struktuuriga, mis hoiab töötajaid juhiistmel ja hoiab ära nende jäämise ümberläänud kahvellaaduri osade vahele.

3.1.6. Iseliikuvad töövahendid, mis võivad liikudes inimesi ohustada, peavad vastama järgmistele tingimustele:

- a) neil peavad olema seadised lubamatu käivitamise vältimiseks;
- b) neil peavad olema asjakohased seadised selliste kokkupõrgete tagajärgede minimeerimiseks, mis toimuvad juhul, kui korraga liigub mitu rööbastel töövahendit;
- c) neis peab olema seadis töövahendi pidurdamiseks ja peatamiseks. Kui ohutuspiirangud seda nõuavad, peab põhiseadise rikke korral olema töövahendit võimalik pidurdada ja peatada kergesti ligipääsetava või automaatse hädaseadisega;
- d) kui juhi otsene vaateväli ei ole ohutuse tagamiseks piisav, tuleb nähtavuse parandamiseks paigaldada piisavad lisaseadised;
- e) öösel või pimedates kohtades kasutamiseks ettenähtud töövahendid peavad olema varustatud töö tegemiseks küllaldase valgustusega ja tagama töötajate piisava ohutuse;
- f) töövahendid, mis ise või pukseeritavate või veetavate esemete tõttu kujutavad endast tuleohtu ja võivad töötajaid ohustada, peavad olema varustatud asjakohaste tuletõrjevahenditega, kui kasutamiskohale piisavalt lähedal sellised vahendid puuduvad;
- g) kaugjuhitav töövahend peab peatuma automaatselt kohe pärast kontrollipiirkonnast väljumist;
- h) kaugjuhitavad töövahendid, mis võivad tavapärastes tingimustes kujutada endast muljumis- või löögiohtu, peavad olema varustatud ohu eest kaitsvate seadistega, välja arvatud juhul, kui töövahendis on muud asjakohased seadised löögiohu tõrjumiseks.

3.2. Raskuste tõstmiseks ettenähtud töövahendite miinimumnõuded

- 3.2.1. Kui raskuste tõstmiseks ettenähtud töövahendid on paigaldatud alaliselt, tuleb tagada nende tugevus ja püsikindlus kasutamise ajal, võttes eelkõige arvesse tõstetavaid raskusi ning struktuuride paigaldus- ja kinnituskohdadele langevat koormust.
- 3.2.2. Raskuste tõstmiseks ettenähtud aparatuurile peab olema selgelt märgitud selle nimikoormus ja vajaduse korral lisatud koormussilt iga aparatuuri kasutusvariandi nimikoormuse väärtusega.

Abitõstevahendid peavad olema märgistatud nii, et oleks võimalik kindlaks teha ohutu kasutamise seisukohast olulised omadused.

Töövahenditel, mis ei ole ette nähtud inimeste tõstmiseks, kuid mida võidakse sel otstarbel ekslikult kasutada, peab olema sellekohane selge märg.

3.2.3. Alaliselt paigaldatud töövahendid peavad olema paigaldatud nii, et vähendada ohtu, et koorem:

- a) töötajatega kokku põrkab;
- b) ohtlikult libiseb või vabalt kukub;
- c) tahtmatult lahti pääseb.

3.2.4. Töötajate töstmiseks või sõidutamiseks kasutatavad töövahendid peavad olema asjakohased selleks, et:

- a) tõstevahendi olemasolu korral välistada sobivate seadistega selle kukkumisoht;
- b) tõstevahendi olemasolu korral välistada oht, et kasutaja ise sellest välja kukub;
- c) välistada oht, et kasutaja saab muljuda, jääb kinni või saab löögi, eelkõige tahtmatul kokkupuutel esemetega;
- d) tagada, et õnnetuse tagajärjel tõstevahendisse kinni jäänud inimesed ei ole ohus ja neid on võimalik vabastada.

Kui töökohast ja kõrguste vahest tulenevatel põhjustel ei ole ohutusmeetmetega võimalik punktis a nimetatud ohtusid vältida, tuleb paigaldada julgestuskõis ja seda igal tööpäeval kontrollida."

II LISA

"II LISA

ARTIKLI 4 LÕIKES 3 NIMETATUD TÖÖVAHENDITE KASUTAMIST KÄSITLEVAD SÄTTED

0. Üldine märkus

Käesolevas lisas sätestatud kohustusi kohaldatakse käesoleva direktiivi sätteid arvesse võttes juhul, kui asjaomaste töövahenditega on seotud vastav oht.

1. Kõikide töövahendite suhtes kohaldatavad üldsätted

- 1.1. Töövahendid tuleb paigaldada, asetada ja neid kasutada nii, et vältida nende kasutajate ja teiste töötajate ohustamist, näiteks tuleb tagada, et töövahendi liikuvate osade ja nende ümbruses asuvate kinnitatud või liikuvate osade vahel oleks piisavalt ruumi ning kogu kasutatud või toodetud energiat ja ainet oleks võimalik ohutult tarnida ja/või eemaldada.
- 1.2. Töövahendid tuleb kokku panna või lahti võtta ohututes tingimustes, järgides eelkõige võimalikke tootja antud suuniseid.
- 1.3. Töövahendid, mida võib nende kasutamise ajal tabada pikselööök, peavad olema pikselöögi võimalike tagajärgede vastu kaitstud asjakohaste seadiste või abinõudega.

2. Liikuvate töövahendite (iseliikuvate või mitte) kasutamist käsitlevad sätted

- 2.1. Iseliikuvaid töövahendeid võivad juhtida ainult sellise töövahendi ohutuks juhtimiseks asjakohase väljaõppe saanud töötajad.
- 2.2. Kui töövahendid tööpiirkonnas ringi liiguvad, tuleb kehtestada asjakohased liikluseeskirjad ja neid järgida.
- 2.3. Tuleb võtta korralduslikud meetmed, et vältida jala liikuvate inimeste tulekut iseliikuvate töövahendite tegevuspiirkonda.

Kui jala liikuvate töötajate kohalviibimine on töö nõuetekohaseks tegemiseks vältimatu, tuleb võtta asjakohased meetmed, et töövahendid neid ei vigastaks.
- 2.4. Töötajate vedamine mehaanilise ajamiga liikuvatel töövahenditel on lubatud ainult selleks ette nähtud ohutus kohas. Kui tööd tuleb teha sõidu ajal, tuleb vastavalt vajadusele kiirust kohandada.
- 2.5. Liikuvat sisepõlemismootoriga töövahendit ei või tööpiirkonnas kasutada, välja arvatud juhul, kui töötajate tervist ja ohutust silmas pidades on võimalik tagada piisavalt õhku.

3. Sätted raskuste tõstmiseks ettenähtud töövahendite kohta

3.1. Üldkaalutlused

- 3.1.1. Raskuste tõstmiseks kavandatud töövahendeid, mis on liikuvad või mida on võimalik lahti võtta, võib kasutada ainult selleks, et tagada töövahendi püsikindlus kõikides prognoositavates tingimustes kasutamisel, võttes arvesse pinnase laadi.

- 3.1.2. Inimesi võib tõsta ainult selleks ettenähtud töövahendite ja lisaseadete abil.

Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 5 kohaldamist, võib töövahendeid, mis ei ole spetsiaalselt ette nähtud inimeste tõstmiseks, selleks erandina siiski kasutada, tingimusel et ohutuse tagamiseks on võetud asjakohased meetmed kooskõlas siseriiklike õigusaktide ja/või tavadega, millega on sätestatud asjakohane järelevalve.

Sel ajal, kui töötajad viibivad raskuste tõstmiseks ettenähtud töövahenditel, peab juhtimiskeskuses olema pidev valve. Tõstetavatel inimestel peavad olema usaldusväärsed sidevahendid. Ohu korral peavad nende evakueerimiseks olema usaldusväärsed abinõud.

- 3.1.3. Tuleb võtta meetmeid tagamaks, et töötajad ei viibiks rippuvate raskuste all, välja arvatud juhul, kui see on vajalik töö tulemuslikuks tegemiseks.

Raskusi ei või tõsta selliste töökohtade kohal, mis on kaitsmata ja kus tavaliselt viibivad töötajad.

Kui sellisel juhul ei ole tööd siiski võimalik muul viisil nõuetekohaselt teha, tuleb ette näha asjakohased menetlused ja neid kohaldada.

- 3.1.4. Abitõstevahendid tuleb valida vastavalt teisaldatevatele raskustele, haardepunktile, kinnitavale talile ja ilmastikutingimusele, võttes arvesse troppimise laadi ja struktuuri. Lisatõsteseadme tali peab olema selgelt märgistatud, et kasutaja oleks teadlik selle omadustest juhul, kui tali ei ole pärast kasutamist lahti võetud.

- 3.1.5. Abitõstevahendid tuleb ladustada nii, et need ei saaks kahjustada ega laguneks.

3.2. Riputatud koorma tõstmiseks ettenähtud töövahendid

- 3.2.1. Kui kaks või enam riputatud koorma tõstmiseks kasutatavat töövahendit on paigaldatud või püstitatud tegevuskohale nii, et nende tegevusraadiused kattuvad, tuleb võtta asjakohaseid meetmeid kokkupõrgete ärahoidmiseks koormate ja/või töövahendite osade vahel.

- 3.2.2. Kui riputatud koorma tõstmiseks kasutatakse liikuvaid töövahendeid, tuleb võtta meetmeid töövahendite kallumise, ümberkukkumise või, vajaduse korral, liikumise või libisemise vältimiseks. Tuleb kontrollida, et neid meetmeid rakendatakse nõuetekohaselt.

- 3.2.3. Kui riputatud koorma tõstmiseks ettenähtud töövahendi kasutajal ei ole võimalik koorma kogu teekonda kas otse või vajalikku teavet andvate abiseadmete kaudu jälgida, peab ta pidama ühendust talle juhiseid andva pädeva isikuga; tuleb võtta korralduslikud meetmed, et ära hoida töötajaid ohustada võivaid kokkupõrkeid koormatega.

- 3.2.4. Töö peab olema korraldatud nii, et töötajal oleks võimalik koorem ohutult käsitsi kinnitada või vabastada ja säilitada seejuures eelkõige otsene või kaudne kontroll töövahendi üle.

- 3.2.5. Kõik tõstmistoimingud peavad olema põhjalikult kavandatud ning asjakohase järelevalvega ja neid tehes tuleb arvesse võtta töötajate ohutust.

Eelkõige juhul, kui koormat tuleb tõsta kahe või enama töövahendiga, mis on ette nähtud riputatud koorma üheaegseks tõstmiseks, tuleb ette näha kord töövahendite kasutajate vahelise koordineerituse tagamiseks ja seda korda kohaldada.

- 3.2.6. Kui riputatud koorma tõstmiseks ettenähtud töövahendil ei ole võimalik täieliku või osalise energiavarustuse katkestuse ajal koormat kinni hoida, tuleb võtta asjakohaseid meetmeid töötajate ohtu sattumise vältimiseks.

Riputatud koormat ei või jätta järelevalveta, välja arvatud juhul, kui juurdepääs ohualale on tõkestatud ning koorem on kinnitatud ja ripub ohutult.

- 3.2.7. Riputatud koorma tõstmiseks ettenähtud töövahendite kasutamine vabas õhus tuleb peatada kohe, kui ilmastikutingimused halvenevad sel määral, et see takistab töövahendite ohutut kasutamist ja töötajad satuvad ohtu. Et vältida töötajate ohtu sattumist, tuleb võtta piisavad kaitsemeetmed eelkõige töövahendite ümberkukkumise ärahoidmiseks.”
-